

A scenic view of a lake with a large industrial building and a mountain in the background. The building has a sign that says "VAKSDAL". The lake is calm, reflecting the sky and the surrounding landscape. The mountain in the background is covered in green vegetation. The sky is overcast with grey clouds. The text "OMRÅDEPLAN VAKSDAL" is written in white, "PLANPROGRAM" in blue, and "HØYRINGSUTKAST" in blue.

OMRÅDEPLAN VAKSDAL PLANPROGRAM HØYRINGSUTKAST

16.01 2019

Oppdragsnavn: **Områdeplan Vaksdal**
Prosjektnr. 1350025522-002
Mottaker: Gjertrud Karevoll
Dokumenttype: Planprogram
Versjon: 2
Dato: 20.11 2018/rev. 16.01 2019

INNHALD

1. Innleiing

Bakgrunn for områdeplanen
Føremålet med områdeplanen
Kva er eit planprogram?

2. Planområdet

Plangrense - kart
Planområdet i dag

3. Kva vil vi med planarbeidet?

Frå kommuneplanens samfunnsdel
Frå forslag til kommuneplanens arealdel

4. utfordringar for Vaksdal

Støy
Transport og trafikktryggleik
Arealutnytting og barrierar
Uvisse om løysing for statleg plan

5. Kva har vi gjort til no?

Varsel om oppstart
Informasjonsmøte og framtidsdugnad
Felles ungdomsworkshop
Framtidsbilete
Stadanalyse – eit levande Vaksdal

6. Nasjonale og regionale føringar

Nasjonale føringar
Regionale føringar

7. Organisering, prosess og medverknad

Organisering i kommunen
Planprosess
Medverknad

8. Framdriftsplan

9. Konsekvensutgreiing

Krav til konsekvensutgreiing
Alternativ 1 – E16 i dagen ved Tolåsen
Alternativ 2 – E16 i dagen gjennom sentrum
Utgreiingstema
Metode

ROS-analyse

INNLEIING

Bakgrunn for områdeplanen

Planarbeidet for Vaksdal tettstad er sett i gang i samband med regjeringa sitt vedtak om å utarbeide statleg reguleringsplan for ny trasé for E16 og dobbeltspora jernbane frå Arna til Stanghelle. Den statlege planen vil påverke utviklinga av staden Vaksdal. Kommunestyret i Vaksdal har difor, i sak 70/2016, vedteke oppstart av områdeplan for Vaksdal stasjonsby.

Arbeidet med områdeplanen vil vera ein parallell prosess med den statlege reguleringsplanen. Det statlege planprogrammet og tilhøyrande silingsrapport er ei viktig føring for arbeidet med områdeplanen. Vidare prosess og handsaming av statleg plan vil avgjera kva trasé veg og jernbane får gjennom Vaksdal, og kva handlingsrom ein får i områdeplanen.

INNLEIING

Føremålet med områdeplanen

Føremålet med planarbeidet er å leggje til rette for at stasjonsbyen Vaksdal kan veksa og utviklast vidare til ein fleirfunksjonell stad med bustader, næring, handel, offentleg og privat tenesteyting, blågrøne strukturar, møteplassar, friluftsliv og naturopplevingar. Vaksdal skal planleggast for ei framtidig auke i folketal og tilreisande, og utviklinga skal forankrast i staden sin natur og lokale historie.

Kva er eit planprogram?

Planprogrammet er ein disposisjon eller oppskrift for planarbeidet, og må ikkje forvekslast med sjølve områdeplanen.

Planprogrammet er det første formelle dokumentet i eit planarbeid. Det er her kommunen informerar om målet med områdeplanen, arbeidsopplegg for planarbeidet og korleis innbyggjarar og andre interesserte skal bli involvert. Planprogrammet skal også informere om det skal utarbeidast fleire alternative planforslag, og om krav til konsekvensutgreiing.

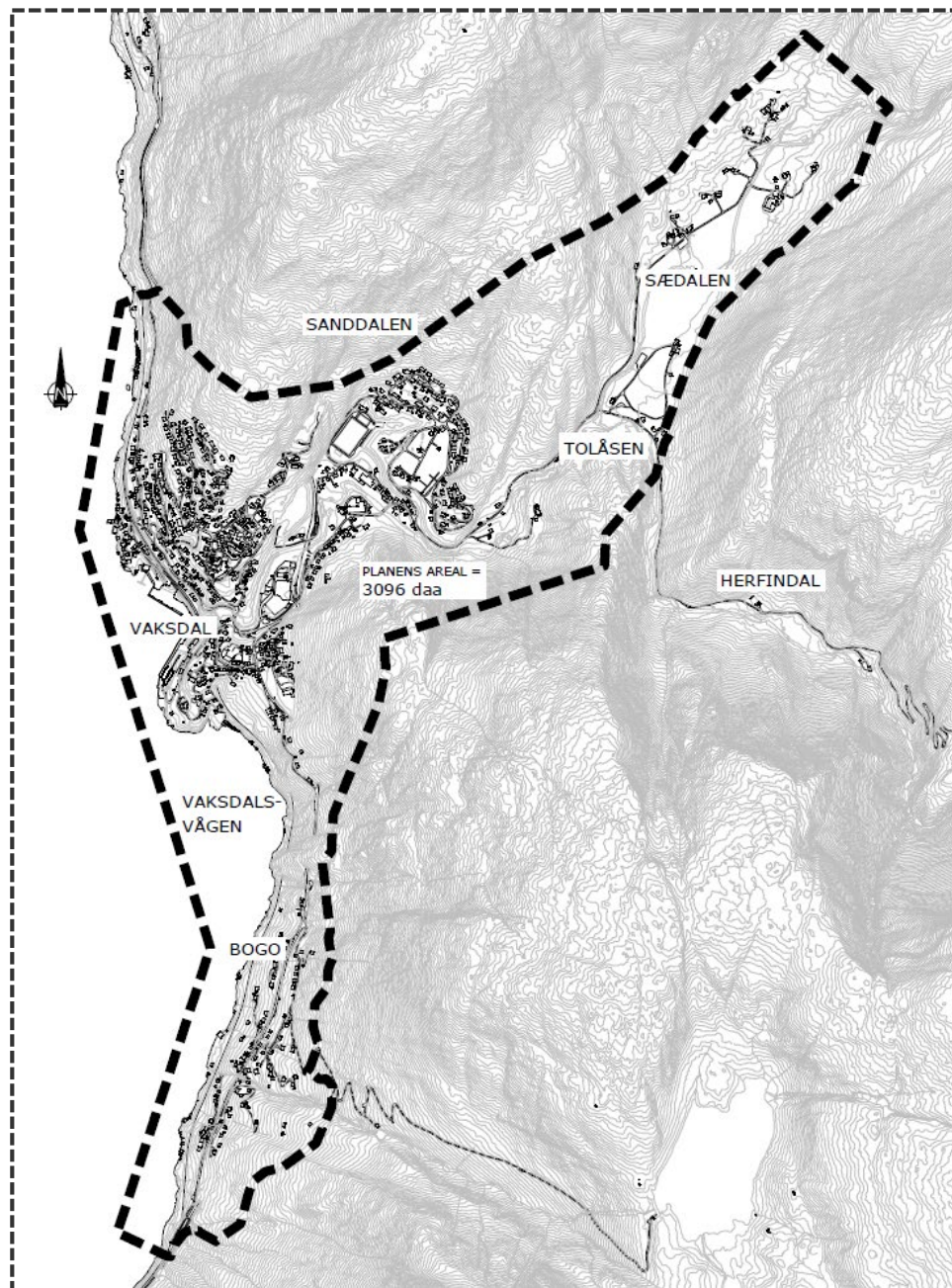
PLANOMRÅDET

Plangrense

Områdeplanen omfattar heile tettstaden Vaksdal, Boge og Sædalen for å sikre god samanheng og arealutnytting i og rundt tettstaden. Planområdet som er sett av strekkjer seg frå Ytre Boge i sør, opp langs fjella mot Sædalen i nordaust, ut i fjorden i vest og forbi Sildaneset i nordvest. Planområdet er 3096 daa stort.

Bakgrunnen for avgrensinga er å sikre at alt areal, samband og tilkomst til dei ulike områda i og rundt tettstaden vert vurdert i områdeplanen. Planområdet strekk seg ut i fjorden og omfattar delar av natur- og grøntområde. Sjøareala er med for å sikre god planlegging, dersom det vert aktuelt med massedeponi/fylling utanfor Vaksdal mølle og Vaksdal kai eller i fjorden attmed Boge.

Planområdet kan bli innskrenka gjennom prosessen. Dersom det ikkje blir aktuelt med utfylling i sjø, eller vurderingar viser at det ikkje kjem endringar i Sædalen eller på Boge, kan planområdet innskrenkast gjennom det vidare planarbeidet.

PLANOMRÅDET

Planområdet i dag

Vaksdal tettstad har i dag litt meir enn 1000 innbyggjarar. Bustadområda fordelar seg i hovudsak på Tveitane, Jamne, Flordalen og ut over Bryllupshaugen. Bustadområda er dominert av einebustadar med større og mindre hagar, og Vaksdal har i liten grad andre bustadtypar. I Sædalen ligg jordbruksområde som er i drift. Litt utanfor Vaksdal tettstad ligg Boge, med fleire bustadar og jordbruksområde langs fjorden og oppover i lia.

Vaksdal har tidlegare vore ei industribygd med mykje aktivitet knytt til Vaksdal mølle, men no fungerer staden i større grad som ein forstad til Bergen. Vaksdal er tett utbygd, men likevel kan det vere langt mellom målpunkta. Dei fleste tenester, bedrifter og funksjonar i bygda ligg spreidd, og avstandane kan opplevast store på grunn av terreng og høgdeforskjellar.

Jernbanen går langs fjorden attmed mølleområdet. Her ligg også Mølleparken; eit flott opparbeida område som vert nytta til rekreasjon og møteplass.

På Krekane ligg idrettsplassen, og dette er eit viktig samlingspunkt for dei unge i bygda. Barnehagen og gravplassen ligg på Tveitane, ikkje langt unna idrettsplassen.

PLANOMRÅDET

Planområdet i dag

Vest for idrettsplassen og Tveitane ligg dagens E16, som delar bygda i to. Kryssingspunkta er få, og vegen er ein stor barriere mellom dei indre og ytre delane av bygda. Vest for E16 ligg Vaksdal senter og eit større parkeringsareal. Vaksdal senter er det naturlege midtpunktet og møteplassen i tettstaden, og her er tenester som daglegvarebutikk, post, pizzeria, frisør, tannlege og bibliotek. Senteret husar og ein gymsal/samfunnssal og kino. Senteret vert omtala som lite vakkert av mange som bur i tettstaden, men tener likevel ei viktig rolle. *Barnetråkk* syner at senteret er ein viktig møteplass for born og unge. Barneskulen ligg sørvest for Vaksdal senter, medan sjukeheimen ligg på Jamne.

Vaksdalselva renn gjennom bygda. Elva er ikkje eit godt synleg element, då det er noko gjengrodd i tilstøytane område. Likevel er elva både ei barriere og eit viktig naturelement i tettstaden. Før ein kjem ned til mølleområde samlar elva seg i eit basseng og gir eit tydeleg inntrykk av kor viktig vatnet og elva er og har vore for bygda.

Vaksdal er omgjeven av naturområde, og fleire turstiar og område blir nytta til rekreasjon og friluftsliv. Frå Sædalen går vegen mot Herfinndal, som er innfallsporten til Bergsdalsfjella og DnT-hytta Høgabu. Herfinndal er startpunkt for Bergensstien.

KVA VIL VI MED PLANARBEIDET?

Frå kommuneplanen sin samfunnsdel (2017 – 2028)

I kommuneplanen sin samfunnsdel har Vaksdal kommune ein visjon om å skapa **Bynært bygdeliv**. I dette ligg det at ein skal nytte fordelene med nærleiken til Bergen og Voss, samtidig som ein tek vare på den lokale bygdeidentiteten og særpreget. Kommuneplanen sin samfunnsdel syner fleire utfordringar som må løysast og som er relevante for det vidare arbeidet med områdeplanen for Vaksdal, mellom anna:

Bustadutvikling

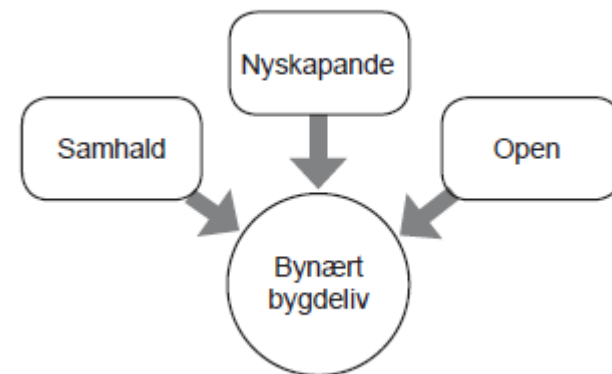
- Variera bustadtypar for å trekke til seg ulike aldersgrupper
- Bustadutviklinga må dimensjonast i høve til forventa folketalsutvikling
- Styrke busetjingsområda – holde på dagens aktivitet og samstundes skapa ny aktivitet

Næringsutvikling

- Behov for å finne nye næringsvegar
- Landbruket kan utviklast vidare som næringsveg
- Nytte Vaksdal næringsselskap aktivt for å gjere kommunen til ein attraktiv bu- og arbeidskommune

Samferdsle

- E16 og jernbane er rasutsatt og har høg ulykkesfrekvens
- Vegnettet ellers har svært varierende standard
- Rassikring og etablering av trygg veg til skule og fritidsaktivitetar
- Arbeide for betre kollektivdekning og at fleire nyttar kollektivtransport

KVA VIL VI MED PLANARBEIDET?

Frå forslaget til kommuneplanen sin arealdel (2018-2030)

- Vaksdal har potensiale for vekst, og planane for bygda bør gi rom for god bymessig utvikling der ein fokuserer på bygda sine særmerkte fortrinn og kvalitetar
- Områdeplanen skal definere detaljar for utvikling av arealformål, bygghøgder og trafikklysingar innanfor området der kommuneplanen sin arealdel legg opp til høg aktivitet
- Binde saman Vaksdal aust og vest, med grønstrukturen langs elva som eit viktig element
- Leggje til rette for blanda formål aust for dagens E16 slik at ein sikrar at framtidig behov vert dekkja
- Planlegge sentrumsnære bustader for å sikre vekst i folketalet på Vaksdal
- Sikre ei tenleg løysing for handtering av trafikk i området – særleg med tanke på tungtransport til og frå mølleområde
- Elva, parken og den offentlege kaien er særleg interessante og det må leggest føringar for korleis desse verdiane kan vidareutviklast og bindast saman med sentrumsnære bustader og Vaksdal sentrum.
- Vurdera samfunnsnyttig bruk av overskotsmassar for å forme landskapet og elveleiet, og oppnå optimal utnytting av sentrumsområde

UTFORDRINGER FOR VAKSDAL

Støy

Vaksdal har i dag utfordringar knytt til støy frå vegtrafikk frå E16 som går tvers gjennom bygda. Vaksdal er ein liten tettstad, og på grunn av topografien blir trafikkstøy opplevd over store delar av området, og ikkje berre langs E16. Nye løysingar og planlegging må difor vise omsyn til nærmiljøet, og planlegge for avbøtande tiltak som gjer det mogleg med ei attraktiv utbygging i sentrum av bygda og attmed nytt veg- og banesystem.

Transport og trafikktryggleik

Vaksdal har i dag utfordringar knytt til vegsystem og trafikktryggleik i bygda, og særleg i høve til tungtransporten til og frå mølleområdet både på nord og sørsida. Det er tronge vegar og mykje transport, og samstundes er delar av strekningane skuleveg og veg til idrettsplassen og barnehagen.

Tungtransport på lokalvegane i Vaksdal og Europavegen E16, skapar barrierar for gåande og syklistar i bygda. Bilbasert transport pregar i stor grad tettstaden i dag. Jernbanen ligg attmed fjorden, medan bussane følgjer E16, og det er ikkje eit samla kollektivknutepunkt i bygda. Vaksdal har få samanhengande gang- og sykkelvegane frå bustadområde til viktige målpunkt som butikk, skule og mølla.

UTFORDRINGAR FOR VAKSDAL

Arealutnytting og barrierar

Det smale dalføret opp frå fjorden, saman med hovudvegen og elva, deler i dag Vaksdal opp i fire delar. Ny tettstadsutvikling må ta sikte på å knyte desse delane saman med utgangspunkt i bygda sine eksisterande kvalitetar og grønstrukturar. Ei utfordring er å finne gode areal i tilknytning til ny jernbanestasjon, som bidreg til at Vaksdal kan utvikle seg til ein framtidsretta stasjonsby. Vaksdal har utfordrande terreng med rasfare, noko som kan gjera det vanskeleg å finne tilstrekkeleg areal for vidare utvikling.

NGI har publisert skredfarekartlegging for Vaksdal kommune. Her kjem det fram at det er noko fare for skred, hovudsakleg i form av steinsprang. Faresonene syner årleg sannsynlegheit for skredskadar, altså skred med ein intensitet som kan medføre fare for liv og helse eller materielle skadar. Årleg sannsynlegheit er delt etter 1 skred per 100 år, 1 per 1000 år, og 1 per 5000 år. Det er ingen bygningar eller busetnad som ligg i faresone 1/100. Størst fare for utfall er det nord i planområdet, ved idrettsanlegget og Tveitane. Området bak kyrkja er også utsett, samt nokre område på Boge. Fleire av faresonene for steinsprang er avgrensande for ny utvikling og utviding av bustadområde, men utgjer ikkje ei fare for eksisterande busetnad. Kommunen kan setje i gangsikringstiltak for å redusera og redusera faren for steinsprang.

Uvisse om løysing i statleg plan

Det er ei utfordring at ein ikkje veit kva traséalternativ som skal regulerast i statleg plan for *Fellesprosjektet – ny veg og bane Arna-Stanghelle*. Val av traséløysing, særleg for vegen, er avgjerande for potensiell arealutvikling i sentrum. Samstundes er plasseringa av jernbanestasjonen avgjerande for plassering av eit nytt kollektivknutepunkt slik at fleire kan nytte kollektivtilbodet heller enn å køyre privatbil.

KVA HAR VI GJORT TIL NO?

Varsel om oppstart

I medhald av plan- og bygningslova §§ 12-2 og 12-8 vart det varsla oppstart av områderegulering for tettstaden Vaksdal, Vaksdal kommune, den 10. november 2017. Frist for innsending av merknadar var 30. desember 2017, og det kom inn 11 offentlege og 5 private merknader. Det vart sendt elektronisk varslingsbrev til alle innbyggjarane, og oppstart vart annonsert i Vaksdalposten.

I samband med at kommunestyret vedtok oppstart av planarbeid for Vaksdal og Stanghelle gjennomførte kommunestyrerepresentantane ei SWOT-analyse. Ei SWOT analyse ser på Strengths (styrker), Weakness (svakheiter), Opportunities (mogelegheiter) og Threats (truslar)

Informasjonsmøte og framtidsdugnad

Kommune inviterte til ope informasjonsmøte og framtidsdugnad den 28. november 2017 i samfunnssalen på Vaksdal senter.

På møtet kom det ca. 70-80 innbyggjarar. Innbyggjarane vart invitert til ein «framtidsdugnad» for å sikre at områdeplanane er forankra i lokalmiljøet og at viktige tema kjem med i områdeplanen. På dugnaden vart det laga «stoltheitsplakat» der innbyggjarane skulle trekkje fram kva dei var stolte av i bygda, og «draumbiletevegg» der Vaksdal si framtid og innbyggjarane sine draumar for tettstaden vart diskutert. Resultata frå framtidsdugnaden er vist på neste side.

DETTE ER VI STOLTE AV I VAKSDAL

Miljø og kultur

1. Dugnadsånd
2. Vintertreffet
3. Samhold

- Godt lokalmiljø
- Næringsliv
- Dialekta
- Miljøvennleg
- Barnevennleg
- Høstmarkedet
- Fellesskap
- Engasjement
- Trygghet, ro og fred

Infrastruktur

1. Møllene
2. Idrettsparken
3. Skolen

- Barnehagen
- Samfunnsalen
- «Parken» mølla
- Jernbanestasjonen

Beliggenhet

1. Fin natur
2. Nærleik til fjord og fjell
3. Nærleik til by

- Turområdene
- Friluftsliv
- Sildastadskjæret
- Nærleik til skule
- Elva og fossen

VÅRE DRAUMEBILETE

Miljø, samfunn og kultur

1. Auka tilflytning og befolkning
2. Tryggleik for eldre
3. Utvikling av skule og fritidstilbod for barn

- Attraktivt for unge
- Ro og fred
- Kultursenter

- Aktive idrettslag
- Samhald
- Betre vær
- Samlingspunkt
- Ungdomsklubb

Næringsliv

1. Fleire arbeidsplasser
2. Satsning på turisme
3. Fleire butikkar i gatene

- Næring i utkanten
- Fleire håndverksbedrifter
- Aukande handel

- Industrierarbeidsplassar
- Mølle drift
- Inkluderande arbeidsliv
- Infrastruktur og bustadsområde tilrettelagt for næringsliv
- Vatn-, sol-, og/eller vindkraft

Infrastruktur

1. Fleire bustader
2. Båthavn, fleire båtplasser
3. Bilfritt, levande sentrum og trygg trafikk

- Et strukturert og barnevennlig sentrum
- Miljøvennlig, urban utbygging
- Tilrettelegging for mjuke trafikkantar
- Strandpromenade
- Veg langs fjorden
- Friområde rundt elva
- Praktisk og estetisk bruk av elva
- Bedre veg/tilgang til møllene

- Utvide idrettspark
- Innandørs idrettsanlegg, fjellhall
- Skøytebane
- Sykkelveg frå Trengereiddalen
- Ny skule og kultursal
- E16 utenom bygda
- Cruise havn
- Tun i Vaksdalsgarden
- Fjordhotell med badeland

KVA HAR VI GJORT TIL NO?

Felles ungdomsworkshop for Vaksdal og Stanghelle

Vaksdal kommune inviterte til felles workshop for ungdomane på Vaksdal og Stanghelle for å sikre at dei yngre stemmene i tettstadene blir tatt omsyn til i dei vidare planprosessane. Det er eit viktig fokus for kommunen at innbyggjarane, også dei unge, får ta del i medverknadsprosessar i planarbeidet. Den felles workshopen vart haldt 23.03 2018. Her var det fokus kva ungdomane såg for seg som viktige verdiar i samfunnet og kva dei var stolte av. Dei utarbeidde draumbilete for kommunen i 2040, og til samanlikning med draumbileta frå innbyggjarmøte, er ungdomane opptekne av utvikling i sentrum, møteplassar og meir aktivitet i bygda.

- Tettare utbygging
- Fleire folk
- Fleire bygningar
- Molo på Boge
- Større enn Voss
- Mange butikkar – senter
- Møllene nr. 1 i Europa
- Yrande båtliv
- Godt plassert mellom 2 byar
- Vaksdal nesten som det er i dag
- Et lokalsamfunn kor alle kjenner alle

- Større sentrum
- Sjølvstendig
- Fleirkulturelt samfunn
- Folketalsvekst
- Fleire fritidstilbod
- Betre utdanningstilbod
- Vaksdal er ei stor bygd
- Meir næringsliv
- Økonomisk vekst
- Godt og trygt samfunn å vekse opp i

- Betre idrettsanlegg
- Møteplassar
- Kjøpesenter
- Fridtidsaktiviteter
- Bowling
- Drivstoff på kaia
- Badeplass
- Bensinstasjon på Vaksdal
- Kino
- Fin veg
- Null utfylling i fjorden
- Støyfri veg
- McDonald's

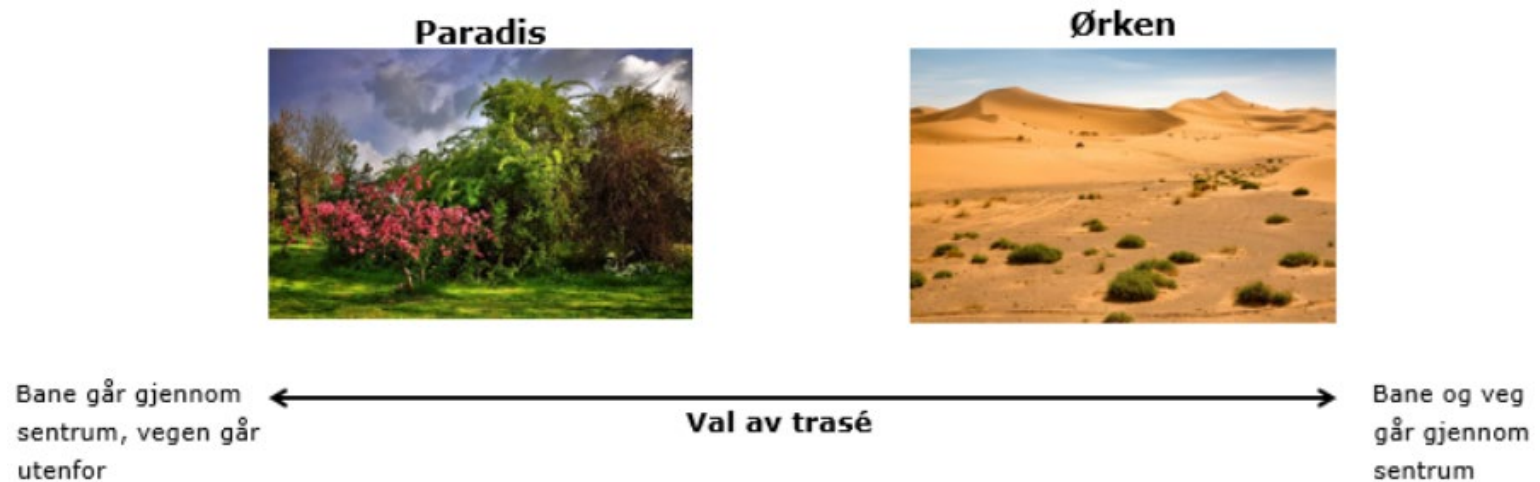
KVA HAR VI GJORT TIL NO?

Framtidsbilete

Som ein del av medverknadsprosessen for områdeplanane, har kommunen gjennomført ein prosess for «framtidsbilete» saman med innbyggjarar, politikarar og administrasjonen. Medverknadsgruppa bestod av 14 personar frå kommunen; eldre og yngre, representantar frå næringsliv og frivilligheit, politikarar og tilsette i kommunen. Framtidsbilete er eit metodeverktøy for den langsiktige planlegginga, gjennom at kritiske uvissheiter vert adressert og at ein skaper felles oppfatning av dei langsiktige behova i samfunnet.

Det vart utvikla to framtidsbilete for Vaksdal – *Paradis* og *Ørken*. Framtidsbileta er basert på seks sikre og to usikre drivkrefter som medverknadsgruppa arbeidde fram på det første arbeidsmøtet.

Gjennom prosessen med framtidsbilete har medverknadsgruppa arbeida med både dagens situasjon på Vaksdal og framtidige moglegheiter og truslar. Bileta vil bli nytta i det vidare arbeidet med områdeplanane, og medverknadsgruppa sine anbefalingar og tiltak vil bli viktig i dette arbeidet.

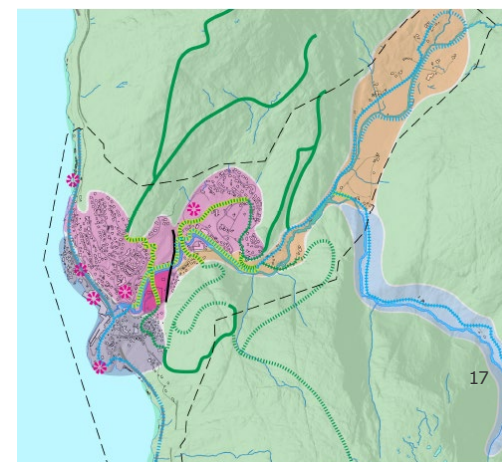
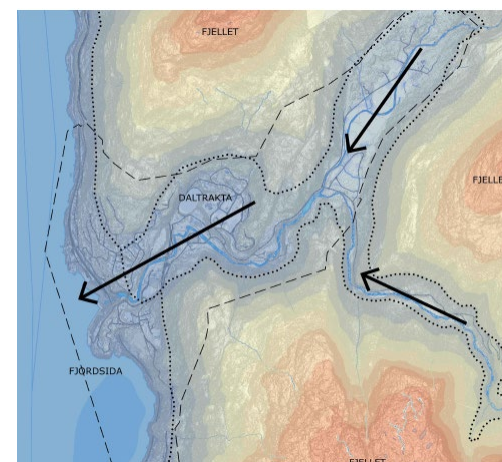
KVA HAR VI GJORT TIL NO?

Stadanalyse – eit levande Vaksdal

Som del av planarbeidet har kommunen fått utarbeidd ein stadanalyse. Stadanalysen har hatt følgjande tilnærming:

- Kartlegging av overordna plan- og strategiføringar som kunne påverke framtidig arealutvikling
- Kartlegging av eksisterande landskaps og busetnad ved hjelp av GIS-data
- Synfaringar og observasjonar av kvalitative forhold som påverkar opplevinga av staden
- Registrering av kulturhistoria med vekt på staden si nyare tid når det gjeld næringsutvikling
- Identifisering av særskilde utfordringar/problemstillingar for Vaksdal i samband med framtidig utvikling

Analysen har resultert i ei oppsummering av moglegheiter, der stadens kvalitetar og utfordringar er summert opp. Moglegheitene seier noko om kva handlingsrom som ligg i tettstaden når kommunen skal planlegge vidare, og kva kvalitetar som må ivaretakast.

NASJONALE OG REGIONALE FØRINGAR FOR PLANARBEIDET

Nasjonale føringar

Staten har utarbeidd ei rekke lover, forskrifter, rundskriv og retningsliner som gir føringar for kommunal planlegging. Dei statlege føringene vert innarbeidd i regionale og kommunale planer, og alle vert difor ikkje lista opp her. Vi peikar likevel på nokre sentrale føringar for kommunal planlegging:

- Nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging (2015)
- Statleg planretningsline for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging (2014)
- Statleg planretningsline for differensiert forvaltning av strandsona langs sjøen (2011)
- Rikspolitisk retningsline for å styrke barn og unge sine interesser i planleggingen (2008)

Regionale planar

- Regional areal- og transportplan for Bergensområdet 2017-2028
- Regional transportplan 2018-2029
- Regional plan for attraktive senter i Hordaland 2014
- Regional plan for folkehelse 2014-2015
- Regional kulturplan for Hordaland 2015-2025
- Regional næringsplan
- Område for friluftsliv 2008
- Klimaplan for Hordaland 2014-2030

ORGANISERING, PROSESS OG MEDVERKNAD

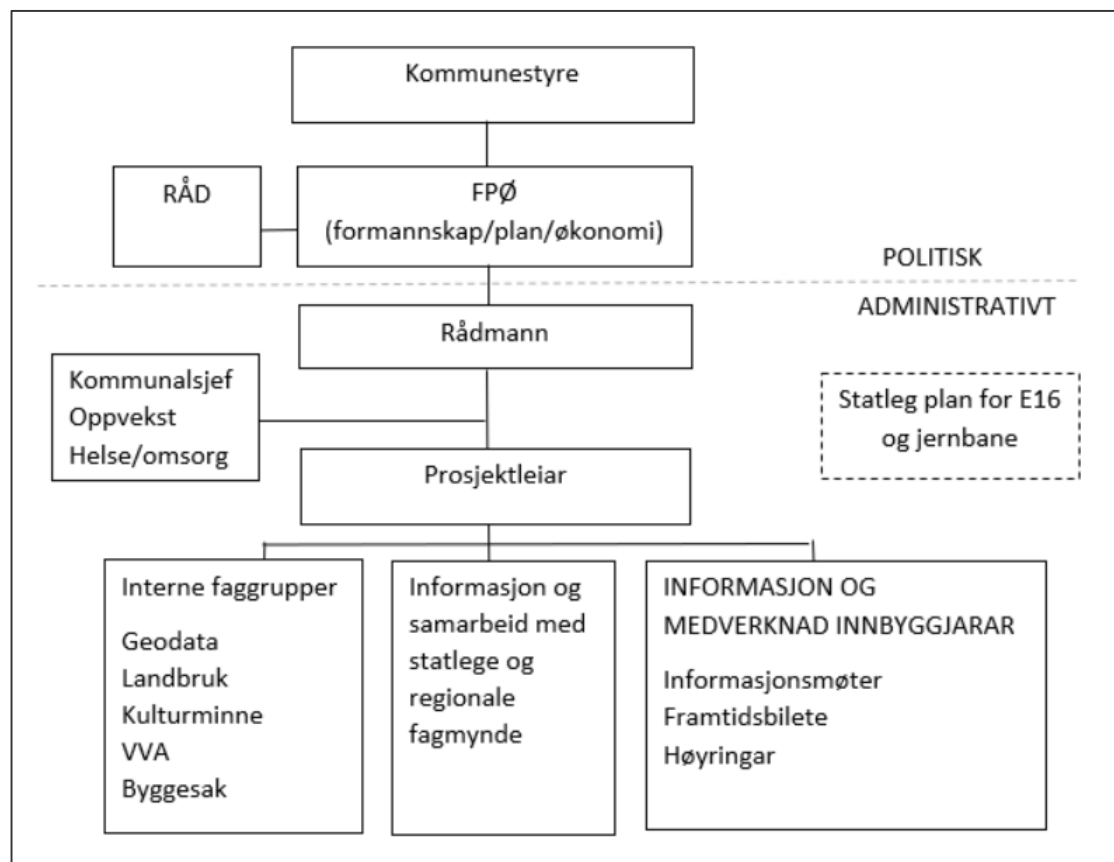
Organisering i kommunen

Arbeidet med områdeplanen er organisert slik vist i skjema til høgre.

Som tidlegare nemnt vil den statlege reguleringsplanen for dobbelspora jernbane og E16 gjennom Vaksdal legge føringar for kommunen sin områdeplan. Kommunen har tett samarbeid og faste møte med prosjektleinga i Statens vegvesen og BaneNOR som har ansvar for den statlege reguleringsplanen.

Prosess

Proessen med å utarbeide eit planforslag og konsekvensutgreiing er regelstyrt og fastlagt gjennom plan- og bygningslova. Figuren på neste side syner dei *formelle* fasane i eit planarbeid. I fasar merkt med farge kan alle som vil komme med innspel og merknader.

ORGANISERING, PROSESS OG MEDVERKNAD

Oppstart- og planprogramfasen

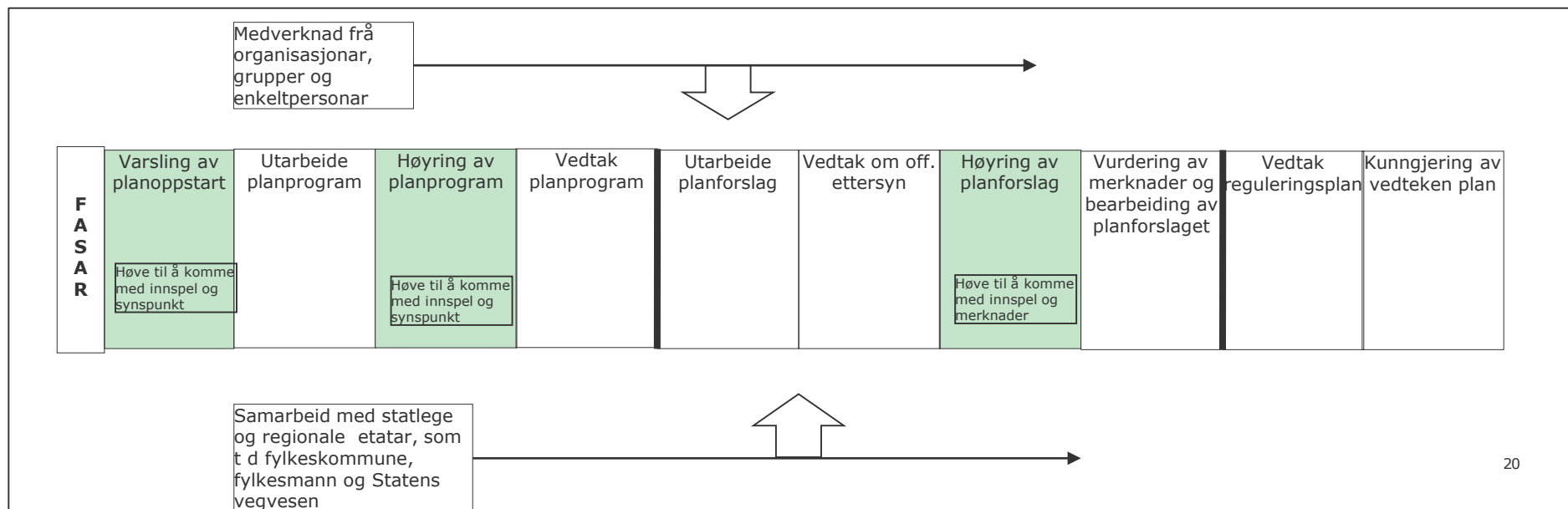
- Varsel om oppstart av planarbeid
- Utarbeide planprogram
- Vedtak om å legge forslag til planprogram ut på høring
- Høring av planprogram
- Revidering av planprogram - innarbeiding av merknader
- Fastsetjing av planprogram

Planarbeidsfasen

- Utarbeide planforslag med konsekvensutgreiing
- Vedtak om å legge planforslag og konsekvensutgreiing ut på høring
- Høring av planforslag og konsekvensutgreiing
- Revidering av planforslag - innarbeiding av merknader – ev. supplering av konsekvensutgreiing
- Revidert planforslag og konsekvensutgreiing til politisk handsaming

Vedtak

- Planutvalet (FPØ) tilrår kommunestyret å vedta/avslå reguleringsplanen.
- Endeleg vedtak i kommunestyret.

ORGANISERING, PROSESS OG MEDVERKNAD

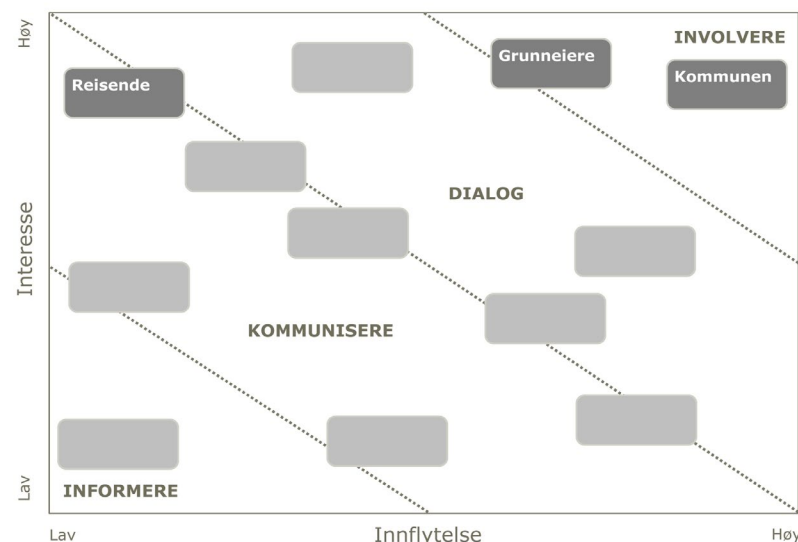
Medverknad

Kommunen har laga ein eigen medverknadsplan som definerer korleis interessentar og ulike aktørar skal involverast i samband med planarbeidet. Medverknadsplanen er tredelt og inneheld ein plan for interessenthandtering, ein kommunikasjonsplan og ein møteplan.

Gjennom medverknadsplanen har ein identifisert aktuelle interessentar og aktørar, og korleis dei skal involverast i planarbeidet. Kommunikasjonsplanen syner korleis kommunikasjon på ulike nivå skal handterast, og til slutt gir medverknadsplanen ei oversikt over kva medverknadsmøter som skal haldast og på kva måte.

Kommunen har allereie gjennomført involvering og medverknad med innbyggjarane, slik omtale i kap. **Kva har vi gjort til no.**

I det vidare arbeidet vil kommunen fortsette med informasjon, dialog og involvering av dei aktuelle interessentane som er innbyggjarar, offentlege etatar, nabokommunar, næringsdrivane, lag og organisasjonar, barn og unge.

FRAMDRIFTSPLAN FOR OMRÅDEPLANEN

Fasar	Planlagt ferdig
Varsel om oppstart	Utført
Framtidsbilete	Utført
Stadanalyse	Utført
Utarbeiding planprogram	Utført
Høyring planprogram	Februar/mars 2019
Vedtak planprogram	Mai 2019
Utarbeide planforslag	Januar 2019 – mai 2020
Politisk handsaming planforslag	Juni 2020
Høyring planforslag	Juli – september 2020
Vurdering av merknader og endring av plan	Haust 2020
Politisk handsaming i FPØ	Januar 2021
Vedtak i kommunestyret	Februar 2021
Kunngjering	

Framdriftsplanen er avhengig av framdrifta på statleg reguleringsplan.
Handsaming av områdeplanen for Vaksdal vil ligge eitt steg bak statleg plan.

KONSEKVENSGREIING

Forskrift om konsekvensutredning

Forskrift om konsekvensutredninger set krav om at det skal utførast ei konsekvensutgreiing for områdeplanen, jf. forskriftas § 6a. Formålet med konsekvensutgreiinga er at omsynet til miljø og samfunn blir skildra og vurdert gjennom planarbeidet og når planen vert vedtatt. Det er konsekvensane av dei samla tiltaka og/eller arealendringane i planen som skal gjerast greie for. Konsekvensutgreiinga skal omtale planens forslag til arealbruk/tiltak og kva som kan gjerast for å hindre, redusere eller kompensere for skadeverknader for miljø og samfunn i samband med gjennomføring av plan/tiltak.

Konsekvensutgreiinga er ein del av områdeplanen og skal handsamast saman med denne. Nivået på utgreiingane skal stå i forhold til detaljnivået i planen. Områdeplanen skal legge til rette for ny arealbruk og utbygging, men utan at konkrete utbyggingstiltak er kjent eller planlagd.

Områdeplanen for Vaksdal vil difor vere forholdsvis overordna. For områderegulering med låg detaljgrad vil det særleg vere utbyggingsstrategiar og dei samla verknadene av arealendringane som skal utgreiast.

Alternativ som skal utgreiast

I planprogram for *Fellesprosjekt E16 og Vossebanen Arna-Stanghelle* er det vedteke at ein skal vurdere to alternative trasear for veg og bane gjennom Vaksdal. Den statlege reguleringsplanen vil vere førande for kva løysingar ein kan legge opp til i områdeplanen. Dei to alternativa gir svært ulike handlingsrom for utvikling av ny sentrumsstruktur og styrking av Vaksdal som tettstad og samfunn. Områdeplan for Vaksdal vil difor også utarbeide to alternative forslag, basert på dei alternativa som skal vurderast og utgreiast vidare i den statlege reguleringsplanen.

Dagens situasjon vil vere referansealternativ, altså det som dei nye forslaga skal vurderast opp mot.

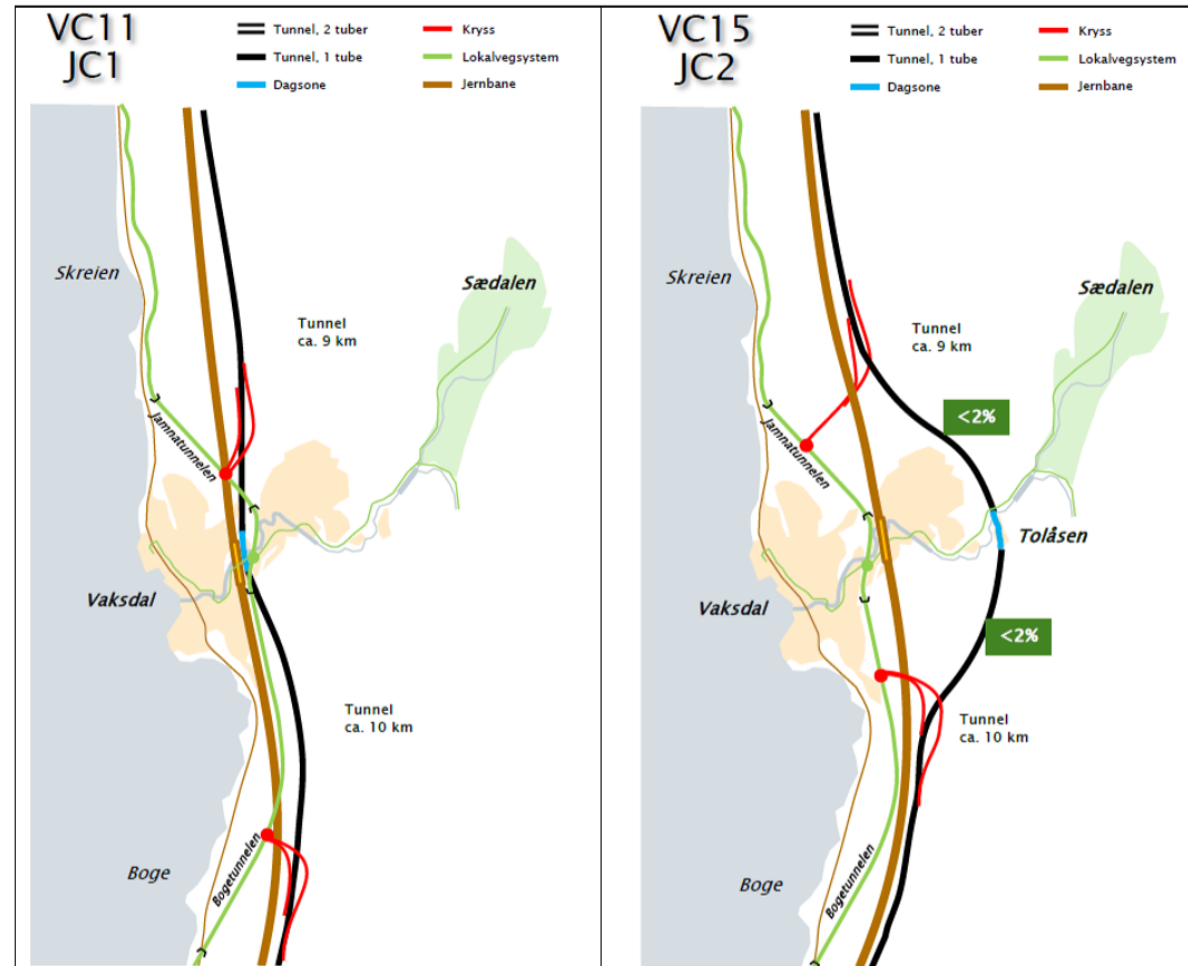
KONSEKVENSTRÜCKREIUNG

Alternativ 1 - VC11/JC1

Dette er ei løysing med bane og veg parallelt på nedsida av dagens E16. Stasjonen vil då ligge sentralt og nærast tyngdepunktet av busetnaden på Vaksdal, og behov for innløyising av private eigedomar er minimert.

Alternativ 2 - VC15/JC2

Dette er ei løysing med veg i Tolåsen og jernbane/stasjon aust for dagens E16. Årsaka til at stasjonen får ei anna plassering her, er at jernbana må hevast for ikkje å ha for stor høgdeskilnad mellom veg og bane. For å unngå konfliktar med Bogetunnelen og Jamnatunnelen må bana leggjast i ein anna trasé enn JC1.

Illustrasjon henta frå planprogrammet til statleg plan.

KONSEKVENSGREIING

Utgreiingstema

Konsekvensutgreiinga skal vurdere planen sin verknad for dei tema som er lista opp i tabellen under.

1	Landskapsbilete	Landskapsbilete omfattar det visuelle inntrykket som landskapet har.
2	By- og bygdeliv friluftsliv	Dette tema omfattar tilgjenge eller barrierar til formelle og uformelle møteplassar, friluftaktivitetar, rekreasjon og organisasjonsliv. Barn og unges sine oppvekstvilkår inngår her.
3	Naturmangfald	Naturmangfald omfattar det biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfald samt økologiske prosessar. Det kan vere dyre- og fugleliv, vegetasjon, marint liv osv.
4	Kulturminne og kulturmiljø	Kulturminne er alle spor etter menneska sine liv og verksemd. Det omfattar alt frå enkeltståande bygningar til samla kulturmiljø – frå helleristningar, gravhaugar, bruer, landbruksbygg og industribygg.
5	Naturressursar	Naturressursar omhandlar den «produktive naturen». Det kan t d vere jordbruk, fiskeri, havbruk, skogbruk, mineralutvinning.
6	Tettstadutvikling og urbanisering	Desse to tema omhandlar i kva grad planen oppnår samfunnsmåla for utvikling og vekst i stasjonsbyane og fortetting rundt kollektivknutepunkta i regionen.
7	Næringsutvikling og arbeidsplassar	

KONSEKVENSGREIING

Metode

Tre omgrep står sentralt i vurdering av konsekvensar:

- Verdi – kor stor verdi har temaet i området
- Verknad – i kor stor grad blir området påverka av tiltaket/planendringa
- Konsekvens – samanstilling av verdi og verknad

I arbeidet med konsekvensutgreiinga vil for **tema 1 – 5** i hovudsak fylgje ikkje-prissett metode slik omtala i Statens vegvesen si *Håndbok V712 Konsekvensanalyser*.

For kvart tema skal det gjerast ein verdivurdering av planområdet eller delområde. Verdivurderinga skal grunngjevast. Deretter skal omfanget eller verknaden av planendringa/ tiltaket relatert til det ein skilde tema vurderast. Konsekvensen finn ein så ved å sjå på verdi + verknad. Til dømes kan eit stort inngrep ha liten konsekvens dersom området har låg verdi.

Konsekvensen blir vurdert etter ein tredelt skala (trafikklysmetoden) der rød farge betyr negativ konsekvens, gul farge betyr usikker/nøytral konsekvens og grøn farge betyr positiv konsekvens. Til slutt ser ein på konsekvensane for alle tema samla, og avgjer om planendringa/tiltaket har positiv, ingen eller negativ konsekvens for miljø og samfunn.

Tema	Konsekvens (Verdi og omfang)	Vurdering	Avbøtende tiltak
	Liten, negativ eller positiv konsekvens		
	Middels eller usikker negativ konsekvens		
	Stor negativ konsekvens		

Referansealternativet eller 0-alternativet er også eit viktig omgrep. Konsekvensar blir alltid målt opp mot 0-alternativet, som er dagens situasjon. Vil tiltaket/planendringa føre til forbetring eller forverring i eit område samanlikna med dagens situasjon?

For **tema 6 og 7** er det eit mål at planen skal føre til endringar. Då eignar ikkje metoden over for å syne positiv konsekvens. Det er satt som mål med planarbeidet at planen skal bidra til næringsutvikling og nye arbeidsplassar. Vidare er det eit mål å betre arealutnyttinga til næring og bustad og styrke fortetting og urbaniseringa av stasjonsbyane. Det skal vurderast i kva grad planen bidreg til å oppnå desse måla. Då vil fargeskala brukast slik: Rød farge – lav grad, gul farge betyr middels og grøn farge betyr høg grad.

Tema er knytt opp mot følgjande indikatorar:

Endring av dei sentrale områda, som frigjeving, beslaglegging eller omdisponering av areal

Tilgang til brukbart tomteareal, moglegheiter for vekst

Nye samanhengar mellom framtidig næring, bustader og servicetenester

ROS-analyse (risiko og sårbarheit analyse)

I tillegg til konsekvensutgreiing skal det utarbeidast ROS-analyse. Den vil inngå som ein del av det samla planmaterialet. ROS-analyse vil ta for seg naturrisiko, verksemdrisiko, trafikkfare, støy og forureining, beredskap, sabotasje, sårbare objekt og ev. anna.

Det er viktig å skilje mellom ROS-analyse og konsekvensutgreiing. Medan konsekvensutgreiinga vurderer varige konsekvensar av plan og tiltak, ser ROS-analyse på konsekvensar av uønska og enkeltståande hendingar som kan skje, og kva tiltak ein kan gjere for å minimere risiko.

